

Здоров'я

Вчені назвали найкорисніший фрукт минулого року

Пітахайя визнана тайванськими вченими найактуальнішим суперпродуктом 2013 року. Цей екзотичний фрукт містить речовини, які нормалізують кров'яний тиск, рівень холестерину та цукру в крові. У плоді також багато кальцію, вітаміну С, а в насінні — жирних кислот омега-3. Регулярне вживання пітахайї нормалізує роботу шлунку і кишечнику, серцево-судинної та ендокринної систем.

Брехня шкодить здоров'ю

Хочете менше хворіти і довше жити — завжди кажіть людям правду. Вчені з Університету Нотр-Дам з'ясували, що чесність іде на користь як фізичному, так і психічному здоров'ю. Вони дослідили, що люди, які намагаються менше брехати, відчувають і менше внутрішнє напруження, не так часто сумують. У них рідше спостерігаються кашель і болі в горлі. Що менше людина бреше, то краще у неї складаються стосунки з іншими і то міцніші її соціальні зв'язки.

Гарбузове насіння корисне для мозку

бузове насіння, що містить безліч корисних речовин і мінералів, необхідних для життєдіяльності організму.

Крім того, магній, на який багате насіння гарбуза, допомагає позбутися головного болю, нормалізує роботу судин головного мозку.

Оптимальна щоденна доза гарбузового насіння — 80–100 г. Така профілактика не тільки поповнить запас вітамінів і мінералів, а й позбавить від мігрень.

Вчені склали список продуктів, які покращують роботу головного мозку. Варто зазначити, лідирує в ньому несмажене гар-

Перепелині яйця надзвичайно багаті кальцієм

Кальцій, що міститься в перепелиних яйцях, добре засвоюється організмом. Порівняно з курячими в них у п'ятеро більше корисного для серця кальцію, майже втричі — вітамінів групи В, у 4,5 рази — заліза.

Відомі тонізувальні властивості яєць перепілок. Ті, хто робить вибір на їх користь, менш схильні до втоми, більш активні та життєрадісні.

Корисна для здоров'я й шка-ралупа перепелиного яйця, яка на 90% складається з кальцію і чудово засвоюється людським орга-

нізмом. Понад те, вона містить 30 цінних елементів, серед яких фтор, сірка та цинк.

Томатний сік допоможе відновити сили

напій ідеально підходить після фізичних навантажень. Він здатен швидко відновити м'язову тканину. Ці результати були отримані внаслідок тривалих досліджень із участю дітей, які відвідували заняття з фізкультури та спортивні секції.

Крім того, томатний сік також допоможе врегулювати рівень глюкози в крові, який, як відомо, змінюється після фізичних навантажень.

Своїми корисними властивостями томатний сік завдячує лікопину, який надає помідорам червоне забарвлення.

Вчені вже давно досліджують томатний сік і його корисні властивості. Як виявилось, цей

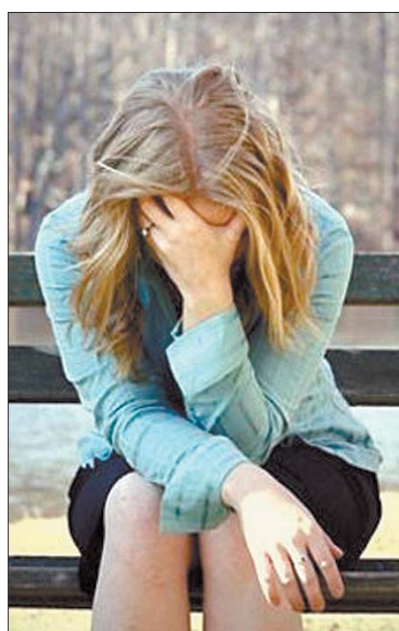
Щоб позбутися весняної хандри, потрібно змінити раціон

На початку березня багатьох турбує таке явище, як весняна хандра. Ви починаєте відчувати втому, постійно хочеться спати, нічого не цікавить. Зазвичай це пов'язано з нестачею серотоніну. У народі цю речовину називають «гормон щасття».

Серотонін же виробляється, тільки якщо в організмі є в нормальній кількості магній, фолієва кислота, кальцій, селен, вітаміни, триптофан, інсулін і естроген. Тому, щоб поповнити наші запаси потрібними речовинами, зверніть увагу на повсякденний раціон. Налягайте на сирі продукти. Це, звичайно ж, овочі: капуста, салат, брокколі, зелена цибуля, петрушка, шпинат, болгарський перець, морква, часник, помідори. Додайте в меню цитрусові, ананаси, киви й банани.

Натомість постарайтеся виключити продукти, що пройшли технологічну обробку, газовані й алкогольні напої. Відмовтеся від яєць, смаженого, виробів із відбіленої пшеничної муки, червоного м'яса, різних спецій і добавок, а також солодкої випічки. На противагу перерахованим харчам складіть своє меню з бобових, хліба з борошна грубого помелу, коричневого рису, пшеничних вівівок.

Не забудьте і про рибу. Море-продукти забезпечать пантотеновою кислотою, яка зніме втому і

допоможе організму опиратись інфекціям. Риба, особливо жирна (форель, сардини, скумбрія, тунець), узагалі відмінний антидепресант, так як саме в ній містяться вітаміни В₆ і В₁₂, що сприяють синтезу серотоніну.

Налягайте на вівсянку. Для десерту виберіть сухофрукти, горіхи та гарячий шоколад. Каву замініть трав'яними чаями з м'яти, ромашки, валеріани, пустирника.

Бійцям Майдану найкраще допоможе реабілітуватися підтримка рідних

Героїчна боротьба українського народу і передусім учасників Майдану протягом кількох місяців протистояння психологічно виснажила людей, багатьом завдала глибоких душевних ран. Тож чимало з нас потребує зараз психологічної реабілітації.

Що масштабніші зміни у житті людини, то більше вони загрожують її здоров'ю та психічному стану. Хронічні стреси впливають на функціонування внутрішніх органів, загострення хронічних хвороб, спричиняють порушення кровопостачання мозку, серцево-судинної системи. Для виходу з кризового стану необхідно пройти психічну реабілітацію, отримати планову або невідкладну психологічну підтримку спеціаліста. А за потреби — лікування, оскільки багато недугів бере початок із душевного самопочуття людини. Тривале емоційне негативне збудження, підсилене емоціями інших, відсутність достатнього відпочинку може викликати хвороб-

ливу перевтому, невроз, а інколи й депресію. Знижується витривалість, людина втрачає активність, відчайдушність змінюється байдужістю. Фізичне переважання часто породжує безсилля, відчай, безпорадність, зниження самооцінки, страх.

Учені дослідили, що часто причиною інфарктів, інсультів у середньому віці є невміння пристосуватися до складних умов життя. Люди замикаються в собі, в своїх переживаннях, перестають спілкуватися з рідними. Негативні емоції посилюють внутрішнє напруження. Подолання наслідків хронічного стресу не можливе без активної участі самої людини.

Переважає більшість наших почуттів виникає від спілкування з людьми, їх добре ставлення є джерелом нашого внутрішнього задоволення. Тож у період реабілітації родина може стати важливою ланкою лікувального впливу, створюючи сприятливий мікроклімат. Необхідно забезпечити доброзичливу атмосферу в спілкуванні, важливо

Симптоми посттравматичного синдрому

У разі розвитку посттравматичного синдрому виділяють кілька симптомів:

- **Несвідома пильність**, тобто потерпілий ретельно відстежує все, що відбувається з ним і навколо нього, так як йому здається, що це може становити загрозу.
- **Раптові різкі реакції**. При будь-якій несподіванці людина здійснює різкі рухи, наприклад, встає в захисну позу, якщо хтось підходить до неї ззаду.
- **Пригніченість емоційного фону**. Іноді після важких переживань люди якоюсь мірою втрачають здатність виявляти ті чи ті емоції. Це призводить до наростання проблем у міжособистісному спілкуванні, тому що людина не може виражати радість і щастя, прихильність і симпатію та інше.
- **Невмотивована агресія**. Постраждалі нерідко знаходять уявне вирішення проблеми у застосуванні сили. Зазвичай ідеться про фізичне насилля. Втім, трапляється і психологічна, а також словесна агресія.
- **Розлади пам'яті й нездатність зосереджувати увагу**.
- **Впадання в депресію**. Людина, що переживає посттравматичний синдром, сприймає все, що відбувається, як безглузде. Пригнічений стан ще більше поси-

люється нервовим виснаженням, байдужістю до навколишнього та песимізмом.

- **Занепокоєння і постійне хвилювання**. Такі симптоми можуть відчуватися як у фізіологічному сенсі, наприклад, болями в спині, так і в психічному: постійна тривога, порушення сну, невмотивовані страхи тощо. На цьому підґрунті наростає невпевненість у власних силах і недовіра до оточуючих.
- **Лють і злоба**. Напади люті можуть виникати як незалежно від стану людини в конкретний момент, так і під впливом, наприклад, спиртного.

Що висмоктує енергію з організму протягом дня

Іноді навіть після важкого робочого дня до вечора почувашся бадьорим, та буває, що нічого не робити, а сил зовсім немає. Річ у тому, що існують фактори, через які половина нашої енергії буквально витікає кризь пальці.

Зневоднення. Коли організм не компенсує втрачену вологу, ми стаємо млявими, гірше міркуємо та навіть повільніше рухаємося. Так що візьміть за правило випивати в день не менше двох літрів рідини (більше не треба, це може призвести до набряків). Бажано випити зранку натщесерце склянку простої води — це прискорює обмін речовин і додає бадьорості.

Мобільний зв'язок. Американські вчені визнали стільникові од-

ним із головних ворогів нормального сну. Кожна п'ята людина віком від 19 до 30 років хоча б кілька разів на тиждень прокидається від дзвінка або SMS передчасно, в так званій фазі глибокого сну. Й увесь день потім відчуває млявість і слабкість.

До того ж використання мобільних пристроїв безпосередньо перед сном сильно збуджує активність нейронів головного мозку. В результаті начебто вам спати дуже хочеться, але мозок відходить до сну ніяк не бажає. Ось і засинаєте довше, ніж потрібно.

Ліки. Багато препаратів має такий побічний ефект, як млявість і сонливість. Наприклад, ліки від алергії попереднього покоління (нові антигістамінні цього покоління

позбавлені). Або заспокійливі засоби (пустирник, екстракт звіробію тощо). Їх краще вживати на ніч.

Неправильні тренування. Неправильні системи тренувань можуть призвести до сплеску вироблення кортизолу — гормону стресу, який у великих кількостях погано впливає на тону м'язів і судин.

Нестача заліза. Також одним із частих чинників швидкої втрати енергії протягом дня може бути дефіцит заліза. Цей елемент бере активну участь в обміні речовин, виробленні гемоглобіну та дихальних ферментів. Найкраще залізо засвоюється з яловичої і телячої печинки, трохи гірше — з рослинних продуктів: гречки, зелених яблук, червоної квасолі.